

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Рени Калфин, Директор на Института по невробиология при
Българска академия на науките

тел. сл. 02-979-2151; e-mail: reni_kalfin@abv.bg

по конкурс за **“ПРОФЕСОР”** в Институт по невробиология – БАН,
обявен в ДВ бр. 88/03.11.2017 г. в Професионално направление 7.1. Медицина;
Научна специалност „Фармакология“

Конкурсът е обявен за нуждите на научно направление „Поведенческа невробиология“ в Института по невробиология – БАН. В конкурса участва единствен кандидат, притежаващ ОНС „Доктор“ по научната специалност „Фармакология“, заемащ длъжността „Доцент“ по специалността „Фармакология, включително фармакокинетика и химиотерапия“, ръководител на научното направление, за което е обявен конкурса.

Документите, с които кандидатката участва в конкурса са изчерпателни, подредени акуратно и коректно по начин, който улеснява тяхното рецензиране.

А). Биографични данни. Яна Димитрова Чекаларова е родена на 12 февруари 1966 г. в град Пловдив. През 1990 г. тя завършва специалността „Биохимия и микробиология“ (бакалавър) със специализация по „Биофизика и радиобиология“ (магистър) на Биологическия факултет при Софийски университет „Св. Климент Охридски“ с общ успех „Отличен“ от семестриалните и държавни изпити. На следващата година Чекаларова постъпва на работа в Централната лаборатория по биофизика на БАН, където работи в продължение на 4 години като специалист-биохимик. От 1995 г. и понастоящем Яна Чекаларова е на работа в Института по невробиология (приемник на Института по физиология), като последователно преминава цялата йерархична стълбичка от специалист (1995), научен сътрудник III степен (1996), научен сътрудник I степен (2001) и доцент (2011). През 2004 г. тя придобива образователната и научна степен „Доктор“ по фармакология от Висшата атестационна комисия. Доцент Чекаларова е специализирала в Белгия, Япония, Германия, Чехия и Гърция. Член е на Българското дружество по физиология и на Българското дружество по фармакология.

Целият трудов стаж на д-р Чекаларова е преминал в Българската академия на науките (27 години до обявяването на конкурса). От 2011 г. и понастоящем тя е секретар на Научния съвет в Института по невробиология, а през 2017 г. беше избрана за ръководител на научното направление „Поведенческа невробиология“ в Института по невробиология.

Б). Учебно-преподавателска дейност. Доц. д-р Яна Чекаларова преподава на студенти по медицина от 2011 г. В продължение на две години (2011-2012) тя е хоноруван преподавател в Медицински университет – София, а от 2014 г. и понастоящем обучава студенти-медици (на български и на английски език) в Медицинския факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Под нейно ръководство е защитена една дипломна работа и един дисертационен труд за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност „Фармакология“. Втората докторантка на доц. Чекаларова беше отчислена неотдавна с право на защита. От 2016 г. и понастоящем доц. Чекаларова е ментор на студенти-медици по програмата „Студентски практики“, която е част от Оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж“.

В). Научно-изследователска и експертна дейност. Научно-изследователската дейност на доц. д-р Чекаларова е изцяло по тематиката на обявения конкурс. Трудовете на кандидатката са групирани в 6 направления, като най-многобройни експерименти тя е провела за изследване на пост-епилептичния статус-индуциран модел на темпорална епилепсия – проучвани са ефектите на мелатонин, агомелатин, системното физическо натоварване, ролята на пептида ангиотензин II и неговите рецептори подтип AT1. Оригинални данни са получени при изследвания върху механизмите, обуславящи ефектите на новия антидепресант агомелатин при експериментални модели на мелатонинов дефицит. С приносен характер са резултатите относно участието на моноамините в антидепресантната и анксиолитична активност на кофеина при модел на депресия. Оригинални са получените данни относно промените в гърчово-пристъпната чувствителност при продължително постнатално прилагане на кофеин на плъхове. Приемам направената от автора справка за научните приноси - те са многобройни и редовно намират място в годишните отчети на Института по невробиология като значителни научни постижения.

Д-р Чекаларова е ръководител на текущ проект, финансиран от Фонд „Научни изследвания“ и е координатор за Института по невробиология на още два договора, финансирани от същия източник. Ръководила е 5 проекта по линия на ЕБР в БАН и един договор, финансиран от Федералния университет Пиауи в Бразилия. През последните 10 години доцент Чекаларова е участвала в общо 23 договора, финансирани от Медицинските университети в София, Плевен и Пловдив, което показва впечатляваща научна активност и умения за работа в екип.

Доцент Чекаларова има значителна експертна дейност в областта на обявения конкурс. Тя е член на редакционната колегия на международното

списание *Drug Development Research* (Издателство Wiley, импакт-фактор 1.909). През последните 10 години доцент Чекаларова е рецензирала 42 статии за международни списания с висок импакт-фактор, сред които са списанията *European Neuropsychopharmacology* (IF = 4.239), *CNS Neuroscience & Therapeutics* (IF = 3.919), *Molecular Neurobiology* (IF = 6.190), *Epilepsia* (IF = 5.296), *Translational Psychiatry* (IF = 6.661), *The Journal of Steroid Biochemistry and Molecular Biology* (IF = 4.136) и много други, което говори за нейното високо международно признание и авторитет.

Доцент д-р Яна Чекаларова участва в конкурса за „Професор“ с 35 научни труда, всичките по тематиката на обявения конкурс, от които преобладаващата част (29 статии или 83 %) са в списания с импакт-фактор. Всички научни трудове в конкурса са публикувани на английски език. Общият импакт-фактор на публикациите в конкурса за „Професор“ на кандидатката е 57.292. Водещ автор тя е в 21 (60 %) от тези публикации. Заслужава да се отбележи също факта, че две от статиите, с които д-р Чекаларова участва в конкурса (№ 60 и № 65) са публикувани в изключително авторитетни научни списания. Публикуването на научните резултати в престижни списания с висок импакт-фактор ги прави „видими“ за международната научна общност. Научните трудове, с които доцент д-р Чекаларова участва в конкурса за професор, са цитирани общо 129 пъти. До 31 декември 2017 г. са забелязани общо 400 цитирания на всички научни трудове на д-р Чекаларова. Представеният от нея списък с 46 участия през последните 10 години в научни форуми в страната и чужбина вземам под внимание при общата оценка на кандидатката и нейния личен принос при разработването на тематиката по обявения конкурс.

Количествените критерии и съответствието им с данните на кандидата при подаването на документите за конкурса обобщих в представената по-долу таблица:

№	ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ „Здравеопазване и спорт“	Изисквания за академична длъжност „професор“ в ИНБ-БАН	Показатели на кандидата за академичната длъжност „професор“
1.	Брой публикации	+ 15	+ 35
2.	в т.ч. с импакт-фактор в чуждестранни списания	+ 10	+ 26
3.	Водещ автор	+ 8	+ 21

	Докторанти	1 (защитил или зачислен)	2 (1 защитил +1 отчислен с право на защита)
4.	Цитирания	+ 60	+ 129
5.	Преподавателска дейност	да	1053 учебни часа упражнения със студенти-медици

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Давам много висока оценка на цялостната научно-изследователска и преподавателска дейност на доцент д-р Яна Чекаларова. Впечатляваща е енергията, която тя влага в научните експерименти. Д-р Чекаларова е един отдаден на професията си учен, който гори в работата и умело ръководи екип от млади изследователи. Тя е позитивно настроена, с контакти и признание сред фармакологичната колегия в България, притежава уменията да обобщава, представя и публикува резултатите от научната дейност. Динамиката на нейната научна продукция през годините по отношение на водещ автор и брой публикувани статии е възходяща. По данни от Web of Science *h*-индексът на доцент Чекаларова е 14. Кандидатката е един напълно изграден и утвърден учен, получил признание от международната научна общност.

Количествените наукометрични показатели на доц. Чекаларова в конкурса за „професор“, които съгласно чл. 29, ал. 3 от ЗРАСРБ не повтарят представените за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и за заемане на академичната длъжност "доцент", значително надхвърлят изискванията за заемане на тази академична длъжност в Института по невробиология - БАН.

Като имам пред вид всичко казано по-горе, убедено давам своята положителна оценка и предлагам научното жури да препоръча на Научния съвет на Института по невробиология да избере доцент д-р Яна Димитрова Чекаларова на академичната длъжност «Професор» по научна специалност „Фармакология“ в Професионално направление 7.1. Медицина.

18 май 2018 г.

Проф. д-р Рени Калфин